

The background of the slide is a light gray color with a pattern of stylized, colorful hands in various colors including pink, orange, yellow, blue, and green. The hands are of different sizes and are positioned in a way that suggests they are reaching out or holding each other.

Комунальний вищий навчальний заклад
«Харківська академія неперервної освіти»

Інклюзивні цінності в організації виховного процесу

Інеса Сіваченко, викладач кафедри
виховання й розвитку особистості

*Найдорожчий скарб
у кожного народу – його
діти, його молодь...*

Софія Русова

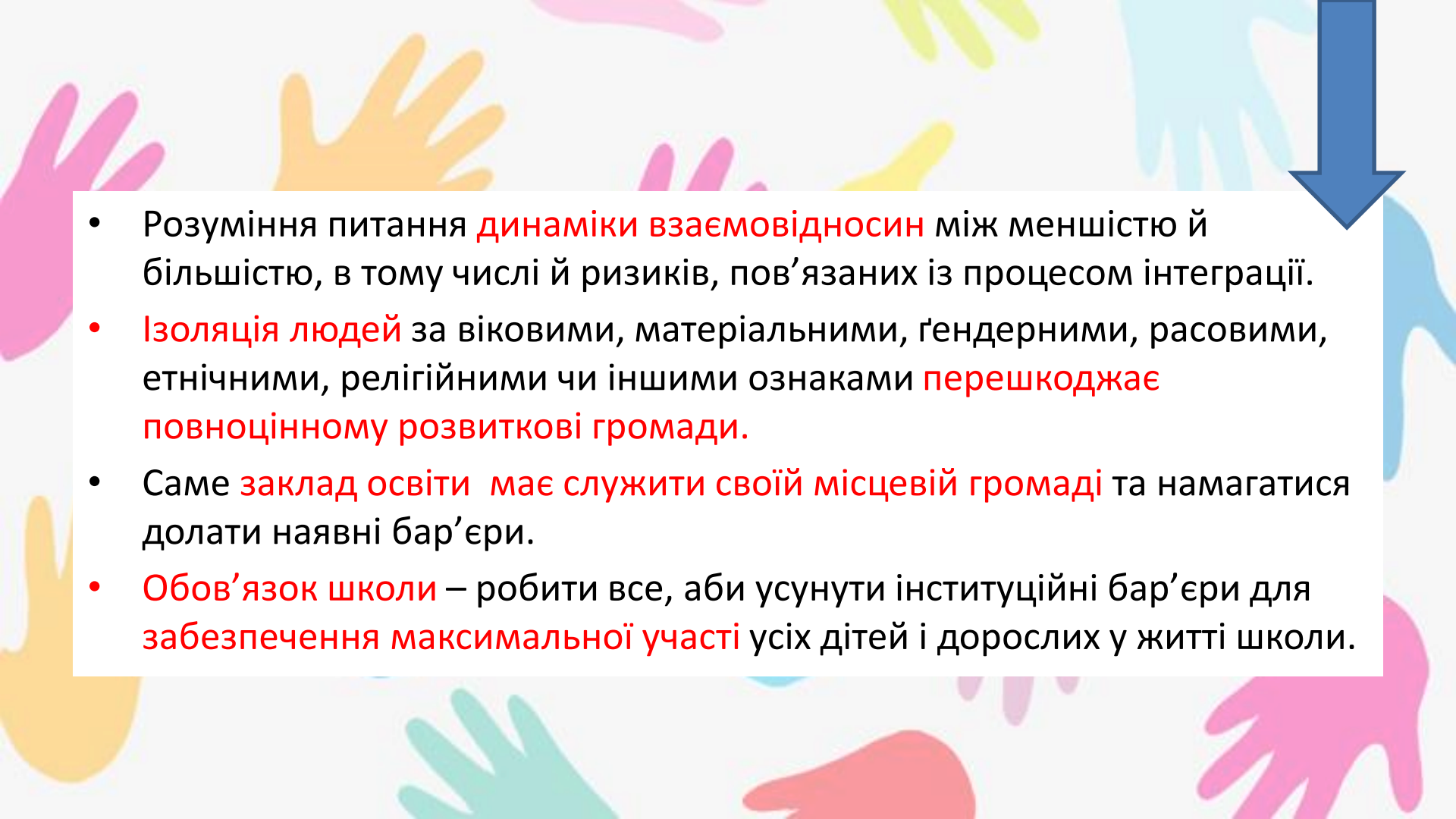
Місія НУШ – забезпечити учнів рівним доступом до якісної освіти та сприяти створенню в класі атмосфери, вільної від упереджень та стереотипів, безпечної та дружньої до дітей.

Освіта орієнтована на людину: її потреби, можливості, очікування.

Ключові ідеї соціальної інклюзії

- Розуміння і визнання, що **люди різняться між собою** за своїм соціальним, економічним і культурним походженням, особливостями індивідуального розвитку і **це – нормальне явище**.
- **Лідери в громаді несуть відповідальність** за створення єдності й гармонії в соціальному середовищі.
- **Соціальним групам необхідно надавати допомогу**, щоб вони користувалися в громаді рівними правами. Потрібно розуміти, що існують різні ставлення до людей із різних соціальних груп.
- Існують можливості створення навчального середовища для учнів із різним рівнем індивідуального розвитку.

-
- Розуміння питання **динаміки взаємовідносин** між меншістю й більшістю, в тому числі й ризиків, пов'язаних із процесом інтеграції.
 - **Ізоляція людей** за віковими, матеріальними, ґендерними, расовими, етнічними, релігійними чи іншими ознаками **перешкоджає повноцінному розвитку громади.**
 - Саме **заклад освіти** має **служити своїй місцевій громаді** та намагатися долати наявні бар'єри.
 - **Обов'язок школи** – робити все, аби усунути інституційні бар'єри для **забезпечення максимальної участі** усіх дітей і дорослих у житті школи.

- **Мета освітньої інклюзії** полягає у тому, щоб ліквідувати соціальну ізоляцію (вилучення), яка є наслідком негативного ставлення до різноманіття.
- **Відправною точкою для освітньої інклюзії є переконання, що освіта є одним з основоположних прав людини й основою для більш справедливого суспільства.**

Базові цінності та переваги інклюзивної освіти

- Кожна дитина — особистість.
 - Усі діти можуть навчатися.
 - Кожна дитина має унікальні здібності, особливості, інтереси.
 - Дискримінація у будь-якій формі заборонена.
 - Кожна людина має право брати участь у житті суспільства.
 - Терпимість одне до одного, прийняття людей з їхніми індивідуальними відмінностями.
- Виховання в атмосфері **толерантності**.

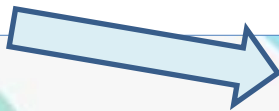
«Три кити» інклюзивної освіти

- Припинення будь-якої дискримінації дитини
- Гуманність
- Пошук можливостей для надання освіти дитині з ООП

В основу інклюзивного навчання покладено ідею про припинення будь-якої дискримінації дітей та забезпечення однакового позитивного ставлення до кожної дитини.

Інклюзивна освіта — це пошук можливостей надати освіту, а не пошук причин відмовити у ній.

Толерантність — це активне ставлення, що формується на основі визнання універсальних прав і основних свобод людини й обов'язок сприяти ствердженню прав людини, плюралізму (в тому числі, й культурного), демократії та правопорядку. (Витяг з Декларації принципів толерантності ООН).

Переваги інклюзивного навчання для **дітей з ООП**:

- навчання за місцем проживання;
- можливість соціалізації, розвитку, професійного самовизначення;
- індивідуальний підхід до дитини.

Переваги інклюзивного навчання для **батьків дітей з ООП**:

- краще розуміння особливостей і потреб власної дитини;
- можливість долучитися до освітнього процесу дитини й отримати підтримку у визначенні її освітньої траєкторії.

Переваги інклюзивного навчання для **всіх дітей закладу**:

- виховання толерантності, гуманності, співчуття;
- формування вміння спілкуватися, співпрацювати з різними людьми;
- можливість поліпшити власні навчальні результати, допомагаючи іншим.

Переваги інклюзивного навчання для **педагогів і адміністрації** закладу освіти:

- формування в педагогічному колективі відповідних цінностей: цінність кожної дитини, права людини, повага до багатоманітності, співпраця тощо;
- набуття нового досвіду, розвиток професійних компетентностей;
- можливість отримувати методичну і консультативну допомогу фахівців;
- активне залучення батьків;
- залучення додаткових ресурсів громади.

Інклюзивне середовище в закладі освіти може бути реалізоване у трьох основних напрямках:

The background of the slide is a light gray with a repeating pattern of stylized hands in various colors including pink, yellow, blue, and teal. The hands are scattered across the frame, some pointing up and some down.

Що таке інклюзивні цінності?

Аксіологічний підхід передбачає зміну пріоритетів в роботі закладу на основі цінностей, серед яких:

структурні цінності – рівність усіх учасників освітнього процесу, забезпечення прав кожного, опора на спільноту, забезпечення сталого розвитку закладу;

цінності пов'язані із взаєминами – повага до різноманітності, ненасильство, довіра, співчуття, чесність, мужність;

моральні якості – домінування радості в закладі, любов і повага один до одного, надія та оптимізм, краса у стосунках, оточуючому середовищі.

Інклюзивні цінності в системі освіти – це всі соціально схвалювані уявлення та підходи, що забезпечують можливість успішного навчання і розвитку всіх дітей за місцем проживання, підтримку відмінностей між дітьми і дорослими як освітнього ресурсу, допомогу кожному у відчутті себе частиною цілого, сприяння розвитку творчої ініціативи дітей, батьків, педагогів, співвіднесення освіти з місцевими і світовими реаліями.

Нові акценти!

Інклюзія розглядається як опікування сприятливими умовами для розвитку та активної участі в житті закладу всіх учасників освітнього процесу.

Нові акценти!

Коли педагоги і батьки можуть зробити свої корисні внески в розвиток закладу, разом із дітьми пережити радість співучасті і співтворчості та реалізувати свій творчий потенціал.

Нові акценти!

Це налаштованість закладу на врахування індивідуальних особливостей та потреб всіх дітей (уповільнений чи навпаки швидкий темп розвитку, певні інтереси і уподобання, домінуючі стилі навчання, володіння різними рідними мовами, належність до різних етнічних груп та культур, тощо)

***ІНКЛЮЗИВНІ ЦІННОСТІ:
ЯКІ ВОНИ?***

Рівність, рівноправність, об'єктивність, справедливість

Права людини, які виражають її рівноцінність

Людина володіє правами в силу того, що вона є людиною.

Можливість повноцінної участі всіх у прийнятті рішень

ІНКЛЮЗИВНІ ЦІННОСТІ: ЯКІ ВОНИ?

Спільнота як цінність

Повага до різноманітності

Довіра, відповідальність та особиста надійність

Чесність, добросовісність і щирість

Співчуття, емпатія

Ненасильство

Оптимізм, впевненість, життєрадісність та життєлюбність

Учителі моделюють і підтримують цінності та спосіб поведінки, які б забезпечили дотримання прав людини та соціальну інклюзію всіх меншин

Школа активно проголошує рівне право на якісну освіту всіх членів місцевої громади

Соціальна інклюзія

(усіх учнів заохочують до участі в житті школи із шанобливим ставленням до їхнього етнічного походження, релігійних вірувань, соціального класу, фізичних та інтелектуальних можливостей, гендерних особливостей тощо)

Служби та програми є доступними для різних груп

Соціальна інклюзія є невід'ємною частиною шкільної політики та практики

- Кремень В.Г. Філософія людиноцентризму в стратегіях освітнього простору / В.Г.Кремень. – К.: Педагогічна думка. – 2008. – 424 с.
- Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
- Онлайн-довідник «Вступ у мейкерство» <https://www.ed-era.com/making/>
- Саламанкська декларація і рамки дій з освіти осіб з особливими потребами. ЮНЕСКО. – Париж, 1994.
- "How Children Learn" Stella Vosnadiou, 2002.
- Дятленко Н.М. Розвиток навчального закладу на основі інклюзивних цінностей. - Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014.
- Стандарти громадсько-активної школи: соціальна інклюзія: навчально-методичний посібник / Найда Ю.М., Ткаченко Л.М. Під заг. ред. Даниленко Л.І., — К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014.
- https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5617/1/Y_Naida_SGAS_SI.pdf
- <http://blog.ed-era.com/personalizovane-navchannia/>

Джерела інформації. Варто почитати!